Πρὸς Έφεσίους

Παύλος, ἀπόστολος Ἰησού χριστού διὰ θελήματος θεού, τοῖς ἁγίοις 1 τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσω καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησού: χάρις ὑμῖν καὶ 2 εἰρήνη ἀπὸ θεού πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησού χριστού.

Εύλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατήρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ 3 εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ³ πνευματικῆ⁴ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις² ἐν χριστῷ: καθὼς ἐξελέξατο⁶ ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς² κόσμου, 4 εἶναι ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους⁶ κατενώπιον³ αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, 5 προορίσας⁶ ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν⁶ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν⁶ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον⁶ δόξης τῆς χάριτος 6 αὐτοῦ, ἐν ἡ ἐχαρίτωσεν⁶ ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν 7 ἀπολύτρωσιν⁶ διὰ τοῦ αἴματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν⁶ τῶν παραπτωμάτων,⁶ κατὰ τὸν πλοῦτον⁶ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἡς 8 ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει,⁶ γνωρίσας⁶ 9 ἡμῖν τὸ μυστήριον⁶ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν⁶ αὐτοῦ, ἣν προέθετο²² ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν² τοῦ πληρώματος² τῶν 10 καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι²ς τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς

^{1*}Εφεσος, ου, ή, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογία, ας, ή, blessing, adulation. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁷ καταβολή, ής, ή, foundation, depositing. ⁸ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁹ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹⁰ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹¹ υίοθεσία, ας, ή, adoption. ¹² εὐδοκία, ας, ή, good pleasure, good-will. ¹³ ἔπαινος, ου, ό, praise, commendation. ¹⁴ χαριτόω, bestow favor on, favor highly. ¹⁵ ἀπολύτρωσις, εως, ή, redemption, deliverance. ¹⁶ ἄφεσις, εως, ή, release, forgiveness. ¹⁷ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁸ πλοῦτος, ου, ό, wealth, riches. ¹⁹ φρόνησις, εως, ή, way of thinking, insight. ²⁰ γνωρίζω, make known, declare. ²¹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²² προτίθεμαι, purpose, design beforehand. ²³ οἰκονομία, ας, ή, stewardship, administration. ²⁴ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ²⁵ ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:11 Byzantine NT

οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ ἐκληρώθημεν¹ 11 προορισθέντες² κατὰ πρόθεσιν³ τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος⁴ κατὰ τὴν βουλὴν⁵ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον° δόξης 12 αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας² ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς, 13 ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ῷ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε⁵ τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἀγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν³ τῆς κληρονομίας¹⁰ ἡμῶν, εἰς 14 ἀπολύτρωσιν¹¹ τῆς περιποιήσεως,¹² εἰς ἔπαινον° τῆς δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ 15 τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, οὐ παύομαι¹³ εὐχαριστῶν 16 ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν¹⁴ ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἵνα ὁ 17 θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δώη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως,¹⁵ ἐν ἐπιγνώσει¹⁶ αὐτοῦ: 18 πεφωτισμένους¹⁻ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως¹⁶ αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος¹⁰ τῆς δόξης τῆς κληρονομίας¹⁰ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον²⁰ 19 μέγεθος²¹ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν²² τοῦ κράτους²³ τῆς ἰσχύος²⁴ αὐτοῦ ἡν ἐνήργησεν⁴ ἐν τῷ 20 χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν

¹ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ² προορίζω, predetermine, foreordain. ³ πρόθεσις, εως, ή, setting forth, purpose. ⁴ ἐνεργέω, work, effect. ⁵ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁷ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ⁸ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁹ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ¹⁰ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹¹ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹² περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition. ¹³ παύω, cause to cease. ¹⁴ μνεία, ας, ἡ, remembrance, mention. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹⁷ φωτίζω, give light, enlighten. ¹⁸ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁹ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²⁰ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²¹ μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ²² ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²³ κράτος, ους, τό, power, dominion. ²⁴ ἰσχύς, ύος, ἡ, strength, power.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 1:21

τοῖς ἐπουρανίοις,¹ ὑπεράνω² πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως 21 καὶ κυριότητος,³ καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου⁴ οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ 22 τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα⁵ τοῦ τὰ πάντα ἐν 23 πᾶσιν πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς άμαρτίαις, ἐν αἵς 2 ποτὲ περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἰοῖς τῆς ἀπειθείας: ἐν οῖς καὶ ἡμεῖς πάντες 3 ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, ἐν καὶ ἤμεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί: ὁ δὲ θεός, πλούσιος ἀν ἐν ἐλέει, ὁ διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἢν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ χριστῷ τὰ χαὶττί ἐστε σεσωσμένοι — καὶ συνήγειρεν, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς 6 ἐπουρανίοις ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ἴνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς τὲπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐσὰς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐσὰς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐσὰς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐσὰς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐσὰς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆς γὰρ χάριτί ἐστε 8

¹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ² ὑπεράνω, high above (gen), far above. ³ κυριότης, ητος, ή, lordship, dominion. ⁴ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁵ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ⁶ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁿ ποτέ, once, at some time. ⁶ ἀήρ, ος, ὁ, air. ⁰ ἐνεργέω, work, effect. ¹¹⁰ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ¹¹¹ ἀναστρέφω, return, live. ¹²² διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ¹³ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ¹⁴ πλούσιος, rich. ¹⁵ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ¹⁶ συζωοποιέω, make alive together with someone. ¹ⁿ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ¹⁵ συγκαθίζω, cause to sit down together. ¹⁰ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ²⁰ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ²¹ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²² πλούτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²³ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:9

σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον: οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, 9 κτισθέντες ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

 Δ ιὸ μνημονεύετε δτι ύμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι 11 ακροβυστία ύπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, 12 ότι ήτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, έλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ^{12} ἐν τῷ κόσμῳ. Nυνὶ ^{13} δὲ ἐν χριστῷ 13 Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν ^{14} ἐγγὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ 14 άμφότερα 15 εν, καὶ τὸ μεσότοιχον 16 τοῦ φραγμοῦ 17 λύσας, τὴν ἔχθραν 15 έν τῆ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν, 19 καταργήσας: 20 ἵνα τοὺς δύο κτίση ἐν ἐαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξη²¹ τοὺς ἀμφοτέρους έν ἐνὶ 16 σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ^{22} ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ^{18} ἐν αὐτῷ: 17καὶ ἐλθών εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν ^{14} καὶ τοῖς ἐγγύς: 18ότι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν ^{23} οἱ ἀμφότεροι ^{15} ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, 19

¹ δώρον, ου, τό, gift, present. ² ποίημα, τος, τό, work, creation. ³ κτίζω, create, form. ⁴ προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ⁵ μνημονεύω, remember, make mention of. ⁶ ποτέ, once, at some time. ⁷ ἀκροβυστία, ας, ή, uncircumcision, foreskin. ⁸ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ⁹ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ¹⁰ πολιτεία, ας, ή, citizenship, citizen body. ¹¹ ξένος, strange, stranger. ¹² ἄθεος, without God, godless. ¹³ νυνί, now, already. ¹⁴ μακράν, far away. ¹⁵ ἀμφότεροι, both, both of two. ¹⁶ μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ¹⁷ φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ¹⁸ ἔχθρα, ας, ή, enmity, hostility. ¹⁹ δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ²⁰ καταργέω, make ineffective, abolish. ²¹ ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ²² σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ²³ προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ²⁴ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 2:20

ἀλλὰ συμπολίται τῶν ἀγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὅντος ἀκρογωνιαίου ἀὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ῷ πᾶσα οἰκοδομή 21 συναρμολογουμένη αὐξει εἰς ναὸν ἄγιον ἐν κυρίῳ, ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς 22 συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.

Τούτου χάριν¹¹ ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος ¹² τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν 3 τῶν ἐθνῶν, εἴγε ¹³ ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν ¹⁴ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ 2 τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ¹⁵ ἐγνώρισέν ¹⁶ μοι τὸ 3 μυστήριον, ¹⁷ καθὼς προέγραψα ¹⁸ ἐν ὀλίγῳ, πρὸς ὁ δύνασθε 4 ἀναγινώσκοντες νοῆσαι ¹⁹ τὴν σύνεσίν ²⁰ μου ἐν τῷ μυστηρίῳ ¹⁷ τοῦ χριστοῦ: ὁ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη ¹⁶ τοῖς υἰοῖς τῶν ἀνθρώπων, 5 ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη ²¹ τοῖς ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα ²² καὶ σύσσωμα ²³ καὶ 6 συμμέτοχα ²⁴ τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οὖ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν ²⁵ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν 7 δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν ²⁶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ 8 ἐλαχιστοτέρῳ ²⁷ πάντων ἀγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον ²⁸ πλοῦτον ²⁹ τοῦ χριστοῦ, καὶ 9

¹ συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ² οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ³ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁴ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ⁵ ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ⁶ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁷ συναρμολογέω, fit together. ⁸ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁹ συνοικοδομέω, build up together. ¹⁰ κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place. ¹¹ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ¹² δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ¹³ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁴ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁸ προγράφω, write before, write previously. ¹⁹ νοέω, understand, consider. ²⁰ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ²¹ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²² συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ²³ σύσσωμος, of the same body. ²⁴ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ²⁵ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ²⁶ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²⁷ ἐλαχιστότερος, smallest, least important. ²⁸ ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ²⁹ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches.

πάντας τίς ἡ οἰκονομία² φωτίσαι ' τοῦ μυστηρίου ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι λ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα γνωρισθῆ ^{6} νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις 10 ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ 11 κυρίω ήμων: ἐν ω ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν εν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Δ ιὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν έν 13 ταῖς θλίψεσίν μου ύπὲρ ύμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ύμῶν.

Τούτου χάριν ^{13} κάμπτω ^{14} τὰ γόνατά ^{15} μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ κυρίου 14ήμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ εν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς 15 ονομάζεται, το κατὰ τὸν πλοῦτον της δόξης αὐτοῦ, 16 δυνάμει κραταιωθῆναι 3 διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω 20 ἄνθρωπον, κατοικήσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις 17 ύμῶν: ἐν ἀγάπη ἐρριζωμένοι²¹ καὶ τεθεμελιωμένοι²² ἴνα ἐξισχύσητε²³ 18 καταλαβέσθαι 24 σύν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος 25 καὶ μῆκος 26 καὶ βάθος²⁷ καὶ ὕψος, $\overline{}^{28}$ γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν $\overline{}^{29}$ τῆς γνώσεως $\overline{}^{30}$ 19 ἀγάπην τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ.

¹φωτίζω, give light, enlighten. ²οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ³μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁴ἀποκρύπτω, hide, conceal. ⁵ κτίζω, create, form. ⁶γνωρίζω, make known, declare. ⁷ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁸πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ⁹πρόθεσις, εως, ή, setting forth, purpose. ¹⁰ προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹¹ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹² ἐκκακέω, am faint, am weary. ¹³ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ^{14} κάμπτω, bend, bow. ^{15} γόνυ, ατος, τό, knee. ^{16} πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, family. ^{17} ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁸ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁹ κραταιόω, strengthen, confirm. ²⁰ ἔσω, within, inside. ²¹ ῥιζόω, root, fix by the root. ²² θεμελιόω, lay a foundation, found. 23 ἔξισχύω, be able, be strong enough. 24 καταλαμβάνω, overtake, apprehend. 25 πλάτος, ους, τό, breadth, width. 26 μῆκος, ους, τό, length. ^{27} βάθος, ους, τό, depth, deep. ^{28} ὕψος, ους, τό, height, heaven. ^{29} ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ^{30} γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. 31 πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 3:20

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ 20 νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα 21 ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ^{3} ἐν κυρίω, ἀξίως ^{4} περιπατῆσαι τῆς ^{4} κλήσεως ής ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ 2 πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, άνεχόμενοι άλλήλων ἐν ἀγάπη, 3σπουδάζοντες 10 τηρείν την ένότητα 11 τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμω τῆς εἰρήνης. "Εν σῶμα καὶ ε̈ν πνεῦμα, καθώς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾳ 4 έλπίδι τῆς κλήσεως δμῶν: εἶς κύριος, μία πίστις, ε̈ν βάπτισμα, εἶς 5 θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ήμῖν. Ένὶ δὲ ἐκάστῷ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς 7 δωρεᾶς ^{15} τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ λέγει, Ἀναβὰς εἰς ὕψος ^{16} ἠχμαλώτευσεν ^{17} 8αἰγμαλωσίαν, εκαὶ ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, Ἀνέβη, 9 τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ο καταβάς, αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω²¹ πάντων τῶν 10 ούρανών, ἵνα πληρώση τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν 11 άποστόλους, τούς δὲ προφήτας, τούς δὲ εὐαγγελιστάς, 22 τούς δὲ ποιμένας 23 καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν 24 τῶν άγίων, εἰς 12

¹ νοέω, understand, consider. ² ἐνεργέω, work, effect. ³ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁴ ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ⁵ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁶ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ⁷ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁸ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁹ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹⁰ σπουδάζω, hasten, be eager. ¹¹ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹² σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ¹³ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹⁴ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹⁵ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ¹⁶ ὕψος, ους, τό, height, heaven. ¹⁷ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ¹⁸ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ¹⁹ δόμα, τος, τό, present, gift. ²⁰ κατώτερος, lower. ²¹ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ²² εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ²³ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ²⁴ καταρτισμός, οῦ, ὁ, equipment, equipping.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:13 Byzantine NT

ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν¹ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: μέχρι² 13 καταντήσωμεν³ οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα⁴ τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως⁵ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον,⁶ εἰς μέτρον⁵ ἡλικίας˚ τοῦ πληρώματος᾽ τοῦ χριστοῦ: ἵνα μηκέτι¹⁰ ὧμεν νήπιοι,¹¹ 14 κλυδωνιζόμενοι¹² καὶ περιφερόμενοι¹³ παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας,¹⁴ ἐν τῆ κυβείᾳ¹⁵ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ¹⁶ πρὸς τὴν μεθοδείαν¹⁵ τῆς πλάνης:¹ఠ ἀληθεύοντες¹ο δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν²ο εἰς αὐτὸν τὰ 15 πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, ἐξ οῦ πᾶν τὸ σῶμα 16 συναρμολογούμενον²¹ καὶ συμβιβαζόμενον²² διὰ πάσης ἀφῆς²³ τῆς ἐπιχορηγίας,²⁴ κατ' ἐνέργειαν²⁵ ἐν μέτρῳ⁻ ἑνὸς ἐκάστου μέρους, τὴν αὕξησιν²⁶ τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν¹ ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι²² ἐν κυρίῳ, μηκέτι¹⁰ ὑμᾶς περιπατεῖν, 17 καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι²⁵ τοῦ νοὸς² αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι³⁰ τῇ διανοίᾳ,³¹ ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι³² τῆς ζωῆς τοῦ 18 θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν³³ τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν³⁴ τῆς καρδίας αὐτῶν: οἴτινες ἀπηλγηκότες³⁵ ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ 19 ἀσελγείᾳ,³⁶ εἰς ἐργασίαν³² ἀκαθαρσίας³⁵ πάσης ἐν πλεονεξίᾳ.³⁰ Ύμεῖς 20

¹οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ² μέχρι, until, as far as (gen). ³ καταντάω, come to, arrive. ⁴ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ⁵ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ⁶ τέλειος, complete, perfect. ⊓ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ⁶ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ⁰ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁰ μηκέτι, no longer. ¹¹ νήπιος, infant, child. ¹² κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ¹³ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁴ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹⁵ κυβεία, ας, ἡ, craftiness, trickery. ¹⁶ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ¹ⁿ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹ፄ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ¹⁰ ἀληθεύω, speak the truth, say. ²⁰ αὐξάνω, cause to grow, increase. ²¹ συναρμολογέω, fit together. ²² συμβιβάζω, hold together, instruct. ²³ ἀφή, ῆς, ἡ, joint, band. ²⁴ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ²⁵ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²⁶ αὔξησις, εως, ἡ, growth, increase. ²ⁿ μαρτύρομαι, affirm, testify. ²੪ ματαιότης, ητος, ἡ, vanity, emptiness. ²⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ³⁰ σκοτίζω, darken. ³¹ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ³² ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ³³ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ³⁴ πώρωσις, εως, ἡ, hardness, obstinancy. ³⁵ ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ³⁶ ἀσέλγεια, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ³⁵ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ³8 ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ³⁰ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 4:21

δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε² τὸν χριστόν, εἴγε³ αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν 21 αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι ² 22 ὑμᾶς, κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφήν, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης: ἀνανεοῦσθαι δὲ 23 τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, 24 τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἔκαστος μετὰ τοῦ 25 πλησίον αὐτοῦ: ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. Ὀργίζεσθε ταὶ μὴ 26 ἀμαρτάνετε: ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν: μηδὲ 27 δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω: μαλλον 28 δὲ κοπιάτω, ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος 29 ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ 30 ἄγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ῷ ἐσφραγίσθητε ἐς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. 31 Πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάση κακία: γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους 32

¹ οὕτως, thus, so. ² μανθάνω, learn, ascertain. ³ εἴγε, if indeed, seeing that. ⁴ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ⁵ πρότερον, formerly, before. ⁶ ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ⁷ παλαιός, old, ancient. ⁸ φθείρω, destroy, corrupt. ⁹ ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ¹⁰ ἀνανεόω, renew, become young again. ¹¹ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹² ἐνδύω, put on, clothe. ¹³ κτίζω, create, form. ¹⁴ ὁσιότης, ητος, ἡ, piety, holiness. ¹⁵ ψεῦδος, ους, τό, lie. ¹⁶ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ¹⁷ ὀργίζω, irritate, provoke. ¹⁸ ἐπιδύω, set, go down. ¹⁹ παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger. ²⁰ κλέπτω, steal. ²¹ μηκέτι, no longer. ²² κοπιάω, toil, labor. ²³ μεταδίδωμι, give a share of, share. ²⁴ σαπρός, rotten, worthless. ²⁵ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²⁶ λυπέω, grieve, pain. ²⁷ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ²⁸ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ²⁹ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ³⁰ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ³¹ κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ³² βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ³³ κακία, ας, ἡ, malice, evil.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:2 Byzantine NT

χρηστοί, εὐσπλαγχνοι, χαριζόμενοι έαυτοῖς, καθώς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο ἡμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ † τοῦ θεοῦ, ώς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε ἐν 5άγάπη, καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ύπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. 3Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω $^{^{12}}$ έν υμίν, καθώς πρέπει άγίοις: καὶ αἰσχρότης, καὶ μωρολογία, ή 4 εὐτραπελία, ^{16} τὰ οὐκ ἀνήκοντα: ^{17} ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. ^{18} Τοῦτο $^{-5}$ γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ϳͽ ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, 20 ος ἐστιν εἰδωλολάτρης, 21 οὐκ ἔχει κληρονομίαν 22 ἐν τῆ βασιλεία τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω ^{23} κενοῖς ^{24} λόγοις: διὰ ταῦτα ^{6} γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. ^{25} $extbf{M}$ ὴ οὖν $extsf{7}$ γίνεσθε συμμέτοχοι²⁶ αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν 8 κυρίω: ως τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ᠀ ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ ^{27} καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ – δοκιμάζοντες ^{28} 10 τί ἐστιν εὐάρεστον ^{29} τῷ κυρίῳ: καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε ^{30} τοῖς ἔργοις 11τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε: τὰ γὰρ κρυφῆ 12 γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ^{34} ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ δὲ πάντα 13

¹χρηστός, good, kind. ² εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ³χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁴μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ⁵προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ⁶θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ⁷ὀσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ⁸ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ⁹πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁰ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ¹¹ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ¹²ὀνομάζω, name, give a name to. ¹³πρέπω, be clearly seen, be fitting. ¹⁴ αἰσχρότης, ητος, ἡ, shamefulness, obscenity. ¹⁵ μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ¹⁶ εὐτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. ¹⁷ ἀνήκω, be fit, be proper. ¹⁸ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁹ πόρνος, ου, ό, fornicator, immoral person. ²⁰ πλεονέκτης, ου, ό, covetous or greedy person. ²¹ εἰδωλολάτρης, ου, ό, image worshiper, idolater. ²² κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ²³ ἀπατάω, deceive, lead into error. ²⁴ κενός, empty, vain. ²⁵ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ²⁶ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ²⁷ ἀγαθωσύνη, ης, ἡ, goodness. ²⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ²⁹ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ³⁰ συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ³¹ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ³² ἐλέγχω, convict, reprove. ³³ κρυφῆ, secretly, in secret. ³⁴ αἰσχρός, shameful, base.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 5:14

ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται: πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. Διὸ λέγει, Ἔγειρε ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, 14 καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί, 15 ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. Διὰ τοῦτο 17 μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου. Καὶ 18 μὴ μεθύσκεσθε ο οἴνῳ, ἐν ῷ ἐστὶν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ϣδαῖς 19 πνευματικαῖς, ὁ ἄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου 20 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν 21 φόβῳ χριστοῦ.

Αί γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. Ὅτι ἀνήρ 22 ἐστιν κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ¹⁵ τοῦ σώματος. Άλλ' ὥσπερ ἡ ἐκκλησία 24 ὑποτάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ 25 χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς: ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ,¹² καθαρίσας τῷ λουτρῷ² τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, 26

¹ ἐλέγχω, convict, reprove. ² καθεύδω, sleep. ³ ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ⁴ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁵ ἄσοφος, unwise, foolish. 6 σοφός, wise. ⁻ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. 8 ἄφρων, foolish, senseless. 9 συνίημι, understand, consider. ¹⁰ μεθύσκω, make drunk. ¹¹ ἀσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ¹² ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm. ¹³ ὕμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn. ¹⁴ ὡδή, ῆς, ἡ, song, ode. ¹⁵ πνευματικός, spiritual. ¹⁶ ἄδω, sing. ¹⁻ ψάλλω, sing, sing praise. ¹8 σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ¹⁰ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ²⁰ λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:28 Byzantine NT

ϊνα παραστήση αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον¹ τὴν ἑκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπῖλον² ἢ ῥυτίδα³ ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἴνα ἢ ἀγία καὶ ἄμωμος.⁴ 28 Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπῷν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπῷ: 29 οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη ἐσμὲν 30 τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. 31 Ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον¹¹ τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ 32 δὲ λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' 33 ἔνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν: ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε¹² τοῖς γονεῦσιν¹³ ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ ἐστιν 6 δίκαιον. Τίμα¹⁴ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ 2 πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ¹⁵ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος¹⁶ ἐπὶ 3 τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε¹σ τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' 4 ἐκτρέφετε⁵ αὐτὰ ἐν παιδείᾳ¹8 καὶ νουθεσίᾳ¹9 κυρίου.

¹ ἔνδοξος, honored, glorious. ² σπίλος, ου, ό, spot, stain. ³ ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ⁴ ἄμωμος, without blemish, blameless. ⁵ ἔκτρέφω, nourish, rear. ⁶ θάλπω, cherish, comfort. ⁷ ὀστέον, τό, bone. ⁸ ἀντί, instead of, in place of. ⁹ καταλείπω, leave, leave behind. ¹⁰ προσκολλάω, join closely, cleave to. ¹¹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹² ὑπακούω, obey, listen. ¹³ γονεύς, έως, ὁ, parent. ¹⁴ τιμάω, honor, value at a price. ¹⁵ εὕ, well, well done. ¹⁶ μακροχρόνιος, long-lived. ¹⁷ παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ¹⁸ παιδεία, ας, ἡ, training, discipline. ¹⁹ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:5

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε¹ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ 5 τρόμου,² ἐν ἀπλότητι³ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ κατ' 6 ὀφθαλμοδουλείαν⁴ ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,⁵ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας δουλεύοντες 7 ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι ὃ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ 8 ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος. Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες 9 τὴν ἀπειλήν: εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε¹³ ἐν κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει¹⁴ 10 τῆς ἰσχύος¹⁵ αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε¹6 τὴν πανοπλίαν¹7 τοῦ θεοῦ, πρὸς τὸ 11 δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας¹8 τοῦ διαβόλου. Ὅτι οὐκ 12 ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη¹9 πρὸς αἵμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας²0 τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ²¹ τῆς πονηρίας²² ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.²3 Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε²⁴ τὴν πανοπλίαν¹7 τοῦ θεοῦ, ἵνα 13 δυνηθῆτε ἀντιστῆναι²5 ἐν τῆ ἡμέρα τῆ πονηρᾶ, καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι²6 στῆναι. Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι²7 τὴν ὀσφὺν²8 14

¹ ὑπακούω, obey, listen. ² τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ³ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ⁴ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ἡ, service rendered only while the master watches. ⁵ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ⁶ εὔνοια, ας, ἡ, favor, affection. ⁷ δουλεύω, serve, am a slave. ⁸ κομίζω, receive, bring. ⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁰ ἀνίημι, give up, loosen. ¹¹ ἀπειλή, ῆς, ἡ, threat, threatening. ¹² προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ¹³ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ¹⁴ κράτος, ους, τό, power, dominion. ¹⁵ ἰσχύς, ὑος, ἡ, strength, power. ¹⁶ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁷ πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ¹⁸ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹⁹ πάλη, ης, ἡ, struggle, fight. ²⁰ κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, world ruler, ruler of this world. ²¹ πνευματικός, spiritual. ²² πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ²³ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ²⁴ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ²⁵ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²⁶ κατεργάζομαι, work out, produce. ²⁷ περιζώννυμι, gird, gird round. ²⁸ ὀσφύς, ὑος, ἡ, waist, hip.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:15 Byzantine NT

ύμων ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι¹ τὸν θώρακα² τῆς δικαιοσύνης, 15 καὶ ὑποδησάμενοι³ τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ⁴ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες⁵ τὸν θυρεὸν˚ τῆς πίστεως, ἐν ῷ 16 δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη⁻ τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα˚ σβέσαι.³ 17 Καὶ τὴν περικεφαλαίαν¹⁰ τοῦ σωτηρίου¹¹ δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ: διὰ πάσης προσευχῆς καὶ 18 δεήσεως¹³ προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες¹⁴ ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει¹⁵ καὶ δεήσει¹³ περὶ πάντων τῶν ἀγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει¹⁶ 19 τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι¹⁻ τὸ μυστήριον¹¹δ τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οἱ πρεσβεύω¹² ἐν ἀλύσει,²⁰ ἵνα ἐν αὐτῷ 20 παρρησιάσωμαι,²¹ ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

Τυχικὸς²² ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ: ὅν 22 ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν.

¹ ἐνδύω, put on, clothe. ² θώραξ, ακος, ὁ, breastplate. ³ ὑποδέω, put on my feet. ⁴ ἑτοιμασία, ας, ἡ, readiness, preparation. ⁵ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁶ θυρεός, οῦ, ὁ, shield, large shield. ⁶ βέλος, ους, τό, arrow, missile. ⁶ πυρόω, burn, am purified by fire. ⁶ σβέννυμι, quench, extinguish. ¹ περικεφαλαία, ας, ἡ, helmet. ¹¹ σωτήριος, saving, bringing salvation. ¹² μάχαιρα, ης, ἡ, sword. ¹³ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁴ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ¹⁵ προσκαρτέρησις, εως, ἡ, perseverance, steadfastness. ¹⁶ ἄνοιξις, εως, ἡ, opening, act of opening. ¹⁻ γνωρίζω, make known, declare. ¹ፄ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁰ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ²⁰ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ²¹ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ²² Τυχικός, οῦ, ὁ, Τychicus.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:23

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ 23 κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν 24 κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἰ Ἀμήν.

 $^{^1}$ ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptibility, immortality.